

cestu míti na mysli jen dopravní prostředky tehda známé a obecně užívané, které na vozovou cestu nečiní jiné než normální nároky, tedy jen prosté potahy. Tomuto úmyslu smluvních stran a zásadě poctivosti v právních stycích by se přičilo užívání vozové cesty k jízdám automobilem, kdyby pravdou bylo tvrzení žalovaných, že automobily činí na vozovou cestu větší nároky jednak následkem způsobu dopravy a většího rozpětí kol než na ni činí zcela obyčejné selské potahy, o kterých mluví zákon v § 492 obč. zák. Nebylo by proto lze, i kdyby se zákon vykládal sebe liberálněji, přehlížeti námitku žalovaných při výkladu smlouvy a bylo by ji v průvodním řízení řešiti. Podle názoru odvolacího soudu jest se námitkou žalovaných zabývatí a důkazy o ní nabídnuté žalovanými provésti, neboť, kdyby se ukázalo, že námitka žalovaných odpovídá pravdě, bylo by vzhledem k ustanovení § 484 obč. zák., podle kterého smí sice držitel panujícího pozemku vykonávati své právo libovolným způsobem, avšak nesmějí býti služebnosti rozšiřovány, nýbrž musí býti, pokud to připouští povaha a účel zřízení, omezovány, spatřovati v jízdách automobilem po vozové cestě protismluvním rozšiřování služebnosti. Proti takovému rozšiřování služebnosti mohli by se ovšem žalovaní jako držitelé služebné vozové cesty brániti a nebyli by povinni odstraniti tabuli se zákazem jízd automobilem po vozové cestě. Z toho všeho jest patrné, že právní názor soudu prvního stolice, o nějž opřel napadené rozhodnutí o žalobě, jest mylný a že rozhodnutí na něm zbudované neobstojí.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl rekursu.

D ů v o d y:

Odvolací soud odůvodnil zcela případně, že jest se zabývatí námitkou žalovaných a důkazy o ní nabídnuté provésti, neboť, kdyby se prokázalo, že jízdou automobilů a zejména nákladního auta cesta trpí, bývá rozježděná a stává se nesjízdnou a že žalovaní, kteří jí rovněž užívají, jí ani sami pohodlně užívati nemohou, bylo by v takovém používání cesty zajisté spatřovati rozšiřování služebnosti, jež žalovaní podle § 484 obč. zák. trpěti nejsou povinni. Jest proto nesprávný názor rekurentky, že jest nerozhodné, zda jízda autem činí na cestu větší nároky, než jízda selskými povozy, a že jest tedy zbytečné o tom prováděti nabídnuté důkazy.

Čís. 12461.

V poukazu řízeném jen na poukázaného a nesděleném příjemci poukazu, lze spatřovati jen příkaz ve prospěch třetího, jenž jest odvolatelný, pokud nebyl splněn.

(Rozh. ze dne 17. března 1933, R II 84/33.)

Žalobkyně domáhala se na žalovaném družstvu vyplacení 15.000 Kč, tvrdíc, že dala družstvu příkaz, by vyplatilo z její vkladní knížky 15.000 Kč firmě K., že však dříve, než příkaz byl proveden, zakázala žalovanému družstvu výplatu, žalované družstvo však prý přes to poukaz

splnilo a 15.000 Kč firmě K. vyplatilo. Procesní soud první stolice žalobu zamítl, maje za to, že žalobkyně nebyla oprávněna příkaz, daný žalovanému družstvu, odvolati. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a uložil soudu první stolice, by, vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. Důvody: Odvolatelka tvrdí, že mezi ní a žalovanou stranou byl jen poměr zmocnitelky ke zmocněnci, takže poukaz byl kdykoliv odvolatelný. To není novotou, jak odpůrkyně myslí, neboť v žalobě tvrdila žalobkyně jen, že dala poukaz žalované, by z vkladní knížky vyplatila 15.000 Kč firmě K., a odvolatelka nezmiňuje se v žalobě o tom, že tento projev řídila i na firmu K. Vedlejší intervenientka (firma K.) tvrdila ovšem opak. Také námitky žalované, že poukaz byl psán na dopisním papíře firmy K., mají týž smysl. Kdyby procesní soud zjistil, že tvrzení odvolatelky odpovídá pravdě, bylo by v poukazu jen na žalovanou spatřovati pouhý příkaz ve prospěch třetího a příkaz ten byl by odvolatelný, dokud nebyl splněn. Pakliže však odvolatelčin projev o poukazu uděleném straně žalované, by 15.000 Kč zaplatila firmě K., řízen byl i na tuto firmu, pak se podle § 1403 obč. zák. jeho přijetím se strany žalované, t. j. jejím prohlášením proti firmě K., že jí v den splatnosti oněch 15.000 Kč zaplatí, stal poukaz neodvolatelný i pro odvolatelku a jen v tom případě byl by napadený rozsudek správný.

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a vrátil věc odvolacímu soudu, by o odvolání znovu rozhodl.

Důvody:

Odvolací soud posoudil sice věc správně v tom směru, že případ § 1403 obč. zák. o neodvolatelnosti příkazu nastal by teprve, kdyby tu byl nejen poukázaný, jímž byla žalovaná, nýbrž i příjemce poukázky, asignatář, jímž měla býti vedlejší intervenientka, neposoudil však věc správně, pokud měl za to, že k objasnění této otázky je potřeba doplnění řízení. Je sice pravda, že žalobkyně netvrdila, že poukaz sdělila i s vedlejší intervenientkou, než přece je uvážiti, že žalovaná i vedlejší intervenientka — jak připouští i odvolací soud — uváděly okolnosti, z nichž bylo lze usouditi, že žalobkyně dala příkaz v souhlase s vedlejší intervenientkou, tedy s jejím vědomím; bylo poukazováno k tomu, že příkaz je psán na obchodním papíru vedlejší intervenientky. Třebaže z toho neplyne, že jí příkaz byl odevzdán a že byl žalované doručen jejím úředníkem, je to skutečnost zajiště závažná, která žalobkyni ani popřena ani nějak spolehlivě vysvětlena nebyla. Je také nesporno, že v dopisu ze dne 20. května 1932 neděje se o tom zmínka, že jde zatím jen o zcela interní opatření žalobkyně, z něhož by vedlejší intervenientka neměla nabýti žádného oprávnění; takové omezení by se ostatně přičilo účelu dopisu, jak se z jeho obsahu při rozumném výkladu pro peněžní ústav podává, protože nemělo smyslu, aby žalovaná byla uvědomněna již o měsíc dříve, než k výplatě mělo dojiti. Z toho plyne, že žalovaná směla právem usuzovati, že podkladem dopisu je také poměr mezi žalobkyní a vedlejší intervenientkou, a že tu takový poměr skutečně byl, což doznala ve sporu také žalobkyně, kde sama uvádí, že výplata měla se státi teprve 25. června 1931 podle dojednání s firmou K. Toto její

prohlášení ve sporu se zřetelem k tomu, co bylo předmětem sporu a co bylo předneseno oběma stranami a co vyplývalo z korespondence, jež uznána byla navzájem za pravou a správnou, nemůže býti vykládáno jinak, než že žalobkyně sama uznávala vedlejší intervenientku za příjemce poukázky ve smyslu §§ 1400 i 1403 obč. zákona, a že pak neprávem v odvolání zaujímal stanovisko odchylné, aniž měla pro to náležitý podklad ve svém přednesu v první stolici. Protože tu nejde o průvodní otázky, o hodnocení důkazů, nýbrž o právní posouzení, jež také nejvyšší soud může samostatně předsevzít, a s jeho hlediska není potřeba dalšího doplnění přednesu nebo průvodního řízení, jak měl za to odvolací soud, bylo rekursu vyhověti.

Čís. 12462.

Místní dráhy.

Dozorčí úřad může sprostiti místní dráhy jen od zřízení některého z druhů bezpečnostních opatření předepsaných pro prvotřídní dráhy, není však oprávněn sprostiti místní dráhu z povinnosti, by umístila výstražné tabule způsobem jejich účelu vyhovujícím. Dráha jest povinna udržovati výstražnou tabuli v takovém stavu, by byla spatřitelná alespoň na 14 m od kolejnic.

(Rozh. ze dne 18. března 1933, Rv I 2166/31.)

Žalobcův automobil střetl se na přejezdu místní dráhy Brandýs n. L.—Neratovice s vlakem a byl poškozen. Žalobě na dráhu o náhradu škody bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolatelce nelze přisvědčiti, že na její zavinění bylo by lze souditi jen, kdyby bylo dokázáno, že správa dráhy dala umístiti výstražnou tabuli »pozor na vlak« na jiném místě a jinak, než jak uznalo ministerstvo železnic. Neboť dozorčí úřad může sprostiti místní dráhy podle čl. I. zákona z 31. prosince 1894 čís. 2 ř. zák. z roku 1895 a zákona z 8. srpna 1910 čís. 149 ř. zák. jen od zřízení některého z druhů bezpečnostních opatření předepsaných pro prvotřídní dráhy, by jí k vůli usnadnění provozu podniku byly ušetřeny náklady na zřízení slevného nařízení, nepřiměřené její hospodářské způsobilosti. V souzeném případě však vůbec o takovou úlevu nejde, nýbrž o to, zda výstražná tabule s nápisem »pozor na vlak«, z jejíhož zřízení dráha sprostěna nebyla, byla umístěna tak, aby plnila svůj účel. Není proto dozorčí úřad podle řečených zákonů ani oprávněn sprostiti místní dráhu z povinnosti, by umístila výstražné tabule způsobem jejich účelu vyhovujícím a nesledoval by tím ani účel zákona, by totiž bylo dráze ušetřeno na nákladech zařizovacích, neboť různé umístění výstražné tabule nemůže míti patrný vliv na výšku pořizovacích nákladů. Dráha však ani netvrdí, že jí dozorčí úřad nařídil vztýčiti výstražnou tabuli v tom místě (5 m od kolejí) a takovým způsobem, jak tomu ve skutečnosti jest, a že ji sprostil povinnosti zříditi ji podle nařízení ministerstva ze dne 19. listopadu 1887 čís. 37553 tak, by